

RAADSVRAAG cf. art. 39 RvO

Aan de voorzitter van de Raad van Roosendaal

Betreft Raadsvragen cf. art. 39. RvO

Steller vragen: Jos Heeren

Onderwerp: Bomenkap en vistrap

Datum: 5 februari 2021

Geachte voorzitter,

De VLP heeft begrepen dat er een voornemen is om langs de Molenbeek vier Zilveresdoorns te laten kappen, echter zonder kapvergunning. De bomen behoren tot de zogenaamde hoofdstructuur-bomen. Volgens uw eigen beleid dient te allen tijde een kapvergunning aangevraagd te worden voor bomen die behoren tot de hoofdstructuur.

De bomen hebben allen een omvang van ongeveer 2,5meter, gemeten op 1 meter boven het maaiveld.

De reden dat deze bomen gekapt zouden worden, zou te maken hebben met de aanleg van een vistrap (d.w.z. een waterbouwkundig kunstwerk, dat tot doel heeft vissen toegang te geven tot een door een dijk, dam, stuw of sluis ontoegankelijk geworden achterland).

Uiteraard is de VLP niet tegen voorzieningen die de visstand in de Molenbeek kunnen verhogen. Wel vraagt de VLP zich af waarom de vistrap wel gerealiseerd gaat worden voor de waterloop de Molenbeek en niet voor de andere aftak aldaar (Engebeek). Beide waterwegen komen weer samen in de Vliet verder stroomafwaarts. Als de vistrap aan de andere oever gerealiseerd wordt, creëer je voor beide waterwegen een vistrap zonder bomenkap.

De fractie van de VLP heeft daarom een aantal vragen over dit onderwerp:

1. Onderschrijft u, dat de vier genoemde Zilveresdoorns kapvergunningplichtig zijn? Graag een toelichting.
2. Klopt het dat u een toezegging heeft gedaan per mail (d.d. 2 februari 2021, 08:33 uur), dat de bomen niet voor 15 maart 2021 gekapt zullen worden en bent u ervan op de hoogte, dat het Waterschap naar bewoners heeft aangegeven, dat zij juist voor 15 maart a.s. de bomen wil kappen?
3. Indien bomen (ten onrechte) gekapt worden, kan een financiële compensatie geëist worden.
 - a. Wie bepaalt de waarde van bomen in geval van financiële compensatie?
 - b. In welke situaties is financiële compensatie verplicht?
 - c. Wie dient deze financiële compensatie te betalen in dit specifieke geval?
4. Ontvangt de gemeente subsidie voor de aanleg van de vistrap, zo ja hoeveel, en hoe verhoudt zich dat tot de totale kosten?
5. Welke mogelijkheden bestaan er om de beide waterwegen aan te sluiten op de vistrap?
6. Bestaan er nog meer obstakels in de Molenbeek en/of de Engebeek die de mogelijkheden voor vissen belemmeren om tot de vistrap te komen zoals deze nu voorgenomen is aan te leggen?

7. De realisatie van het plan Waterland, ecologische verbindingzone dat in 2015 is opgestart, is ongeveer een jaar geleden afgerond. In het kader van dat plan is het hele gebied aan de Molenbeek onderhanden genomen. De beek is meanderend gemaakt, de oevers zijn aangepast, er zijn paden en verhardingswegen aangelegd. Waarom is er toen geen rekening gehouden met de aanleg van een vispassage?
8. Het Waterschap is voornemens om op 8 februari 2021 een fauna-onderzoek te verrichten. Is het college zich ervan bewust, dat de winterperiode niet bepaald de aangewezen periode is om een dergelijk onderzoek te laten verrichten gezien de temperatuur en weersomstandigheden en het feit dat een deel van de in het gebied levende dieren zoals vleermuizen op dit moment een winterslaap houden dan wel vanwege de vogeltrek afwezig zijn? Neemt het college genoegen met een dergelijk last minute-onderzoek?

Namens de VLP,

Jos Heeren

Wij beantwoorden uw Vragen als volgt:

1.

De bomen zijn niet kapvergunningplichtig omdat:

- De 4 bomen zijn wel hoofdstructuurbomen, maar staan niet op de bomenkaart. Een kapvergunning is dus niet nodig.
- Hoofdstructuurbomen worden conform de nota verbindend groen enkel gekapt als daar een noodzaak voor is. In dit geval is echter de afweging dat het goed functioneren van de EVZ voor wat betreft de biodiversiteit in het water gebaat is bij de aanleg van de vistrap.

De gemeente gaat over de 4 te kappen bomen. De bomen bevinden zich in de zogenaamde hoofdstructuur, wat inhoudt dat het behoud van deze bomen in principe vooropstaat. Echter, het realiseren van de vispassage is een wens van zowel het waterschap als de gemeente. Om dit mogelijk te maken moeten de 4 bomen gekapt worden. De gemeente vindt dat het doel van de vispassage, vismigratie en het op peil brengen/houden van de visstand, erg belangrijk en heeft dan ook besloten in te stemmen met de kap, hoewel dat dus afwijkt van het beleid. Wel is besloten om 8 bomen op een andere locatie te planten zodat er geen bomen uit de hoofdstructuur verdwijnen.

Er geldt geen vergunningplicht voor het kappen van de bomen. Het is dan ook niet mogelijk bezwaar te maken tegen de kap. De bomen zijn eigendom van de gemeente. De kap en de herplant betreffen privaatrechtelijke acties.

2.

Het klopt dat deze toezegging is gedaan, omdat er op dat moment van schrijven de verwachting was dat er onvoldoende tijd beschikbaar was om een gedegen ecologisch onderzoek uit te voeren.

Echter, er is op 10 februari jl. een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd door Sweco waaruit is gebleken dat er geen noodzaak is tot aanvullend onderzoek in de zomerperiode waardoor de bomen binnen de vigerende wet- en regelgeving kunnen worden gekapt.

3.

a. Er worden door het waterschap 8 inheemse bomen teruggeplaatst voor de 4 bomen die gekapt worden (zie bijlage). Er is geen sprake van financiële compensatie maar enkel van een fysieke compensatie.

b. De financiële compensatie wordt beschreven in de beleidsregel natuurcompensatie van de gedeputeerde Staten van Noord – Brabant in artikel 8 (financiële compensatie):

Artikel 8: Financiële compensatie

1. Financiële compensatie is niet toegestaan, tenzij:

a. na gedegen onderzoek fysieke compensatie binnen de gemeentegrenzen of in de regio niet mogelijk is of

b. de compenserende bestemmingsplanherziening slechts gedeeltelijk dan wel niet kan doorgaan als gevolg van het gegrond verklaren van beroepschriften door een rechtscollege of

c. er sprake is van een gering tot zeer gering effect op beschermde natuurwaarden, hetgeen wil zeggen dat er geen bedreigde biotopen of soorten in het geding zijn, het te vernietigen/aan te tasten natuurterrein of landschapselement kleiner is dan 0,25 ha en het element geen verbindingsfunctie vormt voor bedreigde soorten.

Toelichting artikel 8:

“Uitgangspunt bij de toepassing van financiële compensatie blijft dat fysieke compensatie plaatsvindt. Met het afkopen van de compensatie door middel van een financiële vergoeding wordt zeer terughoudend omgegaan. Dit zou de initiatiefnemer te gemakkelijk ontslaan van zijn verplichting te zoeken naar goede compensatiemogelijkheden. De natuur is niet gebaat bij een financiële afkoop, maar bij de realisatie van nieuwe (compenserende) natuur. Alleen in die gevallen waarbij het fysiek niet mogelijk is natuur te compenseren kan een financiële compensatie aan de orde zijn. Hiervan kan sprake zijn indien na gedegen onderzoek blijkt dat fysieke compensatie binnen de gemeentegrenzen of een andere gemeente in de regio niet mogelijk is of in geval de compenserende bestemmingsplanherziening slechts gedeeltelijk dan wel niet door kan gaan, als gevolg van het gegrond verklaren van beroepschriften door een rechtscollege. Voorts zijn wij (Provincie Noord-Brabant) van mening dat indien er sprake is van een aantasting van geringe omvang met geringe tot zeer geringe effecten op beschermde natuurwaarden financiële compensatie mogelijk moet zijn. Dit biedt de mogelijkheid om met geld van diverse geringe aantastingen in één gebied natuur te realiseren hetgeen de robuustheid ten goede komt. Dit heeft de voorkeur boven het afzonderlijk en versnipperd compenseren van de geringe aantastingen. Wij spreken van geringe aantastingen wanneer er sprake is van een zeer beperkte omvang (0,25 ha), er geen sprake is van bedreigde biotopen of soorten en het element geen verbindingsfunctie vervult.”

De functionaliteit van de betreffende 4 bomen in het landschap is getoetst (zie quickscans Sweco) , waarbij de bomen over geen specifieke functionaliteit beschikken (bijvoorbeeld geen holtes of jaarrond beschermde nesten in de bomen aangetroffen).

c. Zie het antwoord bij 3a.

4.

De gemeente ontvangt voor dit project geen subsidie. Het is een waterstaatswerk dat door het waterschap wordt aangelegd, onderhouden en gefinancierd.

5.

De vispassage moet stroomopwaartse migratie in de Molenbeek faciliteren, dat wil zeggen van noord- naar zuidelijke richting. Aan de andere zijde van de stuw is hiervoor geen ruimte beschikbaar. De Engebeek maakt geen deel uit van de vastgestelde vismigratieroute van het waterschap. Gekozen is voor de Molenbeek door de stad als vismigratieroute, omdat die waterloop tevens de functie ecologische verbindingszone heeft en als zodanig is ingericht. Het wegnemen van vismigratieknelpunten draagt bij aan het verbeteren van de waterkwaliteit, doordat er meer uitwisseling van vissoorten kan plaatsvinden en is vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) een wettelijke verplichting. Door deze inrichting heeft de Molenbeek als leefgebied en migratieroute voor vis meer waarde dan de Engebeek.

6.

In dit project worden door het waterschap de laatste drie stuwen in de Molenbeek door de stad vispasseerbaar gemaakt, waardoor trekvis tot aan de Belgische grens kunnen migreren. De Engebeek heeft tussen stuw 1 Verdeelwerk (zie onderstaande kaart) net zoals de Molenbeek door de stad nog twee stuwen die in de huidige situatie de vismigratie belemmeren.

Compensatie van de kap van 4 bomen door het aanplanten van 8 nieuwe.

Boomnr	Boomnaam (wetenschappelijk)	Boomnaam (Nederlands)	Plantmaat	Opmerking
1	<i>Alnus glutinosa</i>	Zwarte els	20 - 25	Meerstammig
2	<i>Alnus glutinosa</i>	Zwarte els	20 - 25	Meerstammig
3	<i>Ulmus laevis</i>	Fladderiep	20 - 25	
4	<i>Ulmus laevis</i>	Fladderiep	20 - 25	
5	<i>Ulmus laevis</i>	Fladderiep	20 - 25	
6	<i>Fraxinus pennsylvanica</i>	Zachte es	20 - 25	
7	<i>Fraxinus pennsylvanica</i>	Zachte es	20 - 25	
8	<i>Fraxinus pennsylvanica</i>	Zachte es	20 - 25	

7.

Er was een uitgebreide watersysteemanalyse nodig om te kunnen bepalen welke stroomsnelheden noodzakelijk zijn voor de vispassages. Om die reden is vanuit het waterschap, in samenwerking met de gemeente, voor gekozen eerst het EVZ traject te realiseren en daarna pas de vispassages te ontwerpen op basis van de uitkomsten uit de watersysteemanalyse.

De vispassages zijn een opdracht voor het waterschap. De EVZ opgave was een gezamenlijke opgave voor gemeente en waterschap.

Het was destijds daardoor niet mogelijk om deze verschillende initiatieven in het gebied gelijktijdig aan te pakken.

8.

De uitkomsten van het onderzoek stellen wij graag openbaar beschikbaar. Er zijn geen (potentiële) broedplaatsen van vleermuizen aangetroffen, waardoor er geen noodzaak is tot aanvullend onderzoek. Daarnaast is geconcludeerd dat de betreffende bomen niet van essentieel belang zijn voor de instandhouding van vleermuizen.

Met vriendelijke groet,

Wethouder I.M. (Inge) Raaijmakers MSc. RC